

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui:

Munteanu Nicolai xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2018 – 06.11.2018;

Instanța de apel: 21.11.2018 - 19.12.2018;

Instanța de recurs: 28.02.2019 – 03.04.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Centru din 06 noiembrie 2018, procesul penal privind învinuirea lui Munteanu Nicolai în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal, a fost încetat din motiv că partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul, eliberându-l de răspundere penală.

Procesul penal privind învinuirea lui Munteanu Nicolai în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, a fost încetat din motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional.

Munteanu Nicolai a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional și încetat procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere contravențională.

Cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, de către organul de urmărire penală Munteanu Nicolai se învinuiește de faptul că, la 27.08.2017, în jurul orei 16.00, aflându-se în s. xxxx, pe strada în apropierea casei ultimului, în prezența mai multor persoane, printre care Ciobanu Victor și Vîrlan Vladimir, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un temei real, a început să se exprime cu cuvinte necenzurate în adresa lui Sîrbu Victor, care la fel era prezent la fața locului, inclusiv l-a maltratat cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i ultimului dureri fizice.

La fel, de către organul de urmărire penală, Munteanu Nicolai se învinuiește de faptul că, continuându-și acțiunile criminale, la 27.08.2017, în jurul orei 16.05, în timpul comiterii acțiunilor huliganice, maltratându-1 pe Sîrbu Victor, cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, i-a cauzat ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 181D din 24.10.2017, leziuni corporale de grad mediu sub formă de fractură închisă a coastei 8 pe stînga, hemoragii în sclera ochiului drept, multiple excoriații și echimoze în regiunea capului, membrilor superioare, toracice.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a depus apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui Munteanu Nicolai, pe capătul de acuzare prevăzut de art.152 alin.(1) Cod penal să fie încetat în legătură cu împăcarea părților, conform prevederilor art.109 Cod penal și Munteanu Nicolai să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat că:

- în cadrul ședinței de judecată, Munteanu Nicolai a recunoscut parțial vinovăția încriminată și anum,e a recunoscut faptul cauzării vătămarilor corporale medii părții vătămate, însă nu a recunoscut infracțiunea de huliganism, astfel că instanța de judecată, legal a încetat procesul penal în privința lui Munteanu Nicolai, pe capătul de acuzare prevăzut de art. 152 alin. (1) Cod penal, însă eronat a constatat în acțiunile inculpatului, prezența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional;

- sentința este ilegală ținând cont de faptul că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată, cu certitudine s-a constatat că fapta încriminată lui Munteanu Nicolai, corect a fost încadrată în baza art.287 alin.(1) și 152 alin.(1) Cod penal, inclusiv vinovăția ultimului pe deplin a fost dovedită în cadrul ședinței de judecată, prin declarațiile părții vătămate, a martorilor oculari și a raportului de expertiză medico-legală nr. 181D, din 24.10.2017;

- la încetarea procesului penal în baza art.287 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată eronat a stabilit că în acțiunile lui Munteanu Nicolai nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune prevăzute de art.287 alin. (1) Cod penal, dar sunt întrunite elementele contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional. Or, la adoptarea soluției instanța nu a ținut cont că de către inculpat nu a fost aplicată o singură acțiune violentă față de partea vătămat, care s-a soldat cu cauzarea vătămării medii a integrității corporale, dar inculpatul a aplicat mai multe lovituri, cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în ansamblu, vătămarile corporale primite de partea vătămată, se califică ca vătămare corporală medie;

- astfel, atât în faza urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat că Munteanu Nicolai, din start (de la începutul conflictului), prin acțiunile sale, a urmărit scopul comiterii unui act de huliganism, în privința lui Sîrbu Victor, leziunile corporale (medii), cauzate părții vătămate, au fost o prelungire a acțiunilor

huliganice ale inculpatului, adică acțiunile ultimului, corect au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) și 152 alin.(1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, a fost respins apelul declarat ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

4.1. Analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a reținut concluzia instanței de fond potrivit căreia, cu referire la învinuirea adusă inculpatului Munteanu Nicolai, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, procesul a fost încetat în temeiul prevederilor art. 109 Cod penal și totodată, nu sunt întrunite elementele componente infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, în acțiunile ultimului fiind prezente elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere contravențională.

Colegiul penal a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către acuzatorul de stat în partea învinuirii aduse în temeiul prevederilor art. 287 alin.(1) Cod penal și recalificării acțiunilor inculpatului în temeiul prevederilor art. 354 Cod contravențional, iar în partea ce ține de încetarea procesului privind învinuirea inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal, în temeiul prevederilor art. 109 Cod penal, sentința nu a fost atacată.

Prin urmare, Colegiul a considerat că, instanța de fond corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul a săvârșit contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional.

Nu au fost reținute alegațiile apelantului precum că, infracțiunea de huliganism, urmată de vătămarea intenționată gravă sau medie a integrității corporale, urmează a fi calificată conform prevederilor art.287 și 151 sau 152 Cod penal, dar s-a constatat că Munteanu Nicolai, din start (de la începutul conflictului), prin acțiunile sale, a urmărit scopul comiterii unui act de huliganism, în privința lui Sîrbu Victor, leziunile corporale (medii), cauzate părții vătămate, au fost o prelungire a acțiunilor huliganice ale inculpatului, adică acțiunile ultimului, corect urmau a fi încadrate în baza art.287 alin.(1) și 152 alin.(1) Cod penal.

Or, în cazul dat cele săvârșite nu pot fi încadrate în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea nu se va face, conform art.287 și art. 152 Cod penal, deoarece infracțiunea de huliganism nu este urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății.

Astfel, acțiunile inculpatului reprezintă în fond și o injurie în adresa părții vătămate, iar probele administrate în instanța de judecată, demonstrează cert că, aceste acțiuni reprezintă nu altceva decât un act de huliganism contravențional și o injurie adusă în adresa părții vătămate, atât timp cât în ședința de judecată s-a demonstrat faptul că, la 27.08.2017 între partea vătămată a avut loc o singură acțiune manifestată prin aplicarea violenței asupra părții vătămate, peste diferite părți ale corpului în urma la ce

i-a cauzat o vătămare corporală, care nu este periculoasă pentru viață, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, urmată de exprimarea cu cuvinte necenzurate. La caz, infracțiunea de huliganism încriminată inculpatului nu a fost urmată de aplicarea violenței față de partea vătămată aceste acțiuni au avut loc concomitent în același timp, iar vătămarile medii cauzate părții vătămate nu pot fi reținute la calificare în baza art.287 Cod penal, raționament ce este dedus din pedepsele prevăzute de art.152 Cod penal.

Subsidiar, a fost reținută poziția instanței de fond potrivit căreia, în cazul în care violența aplicată de către făptuitor în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice se exprimă sub forma vătămării medii, calificarea se va face potrivit art.152 Cod penal, învinuire ce și a fost înaintată inculpatului și art.354 Cod contravențional. Potrivit regulii absorbției, infracțiunea de huliganism nu poate absorbi infracțiunea prevăzută de art.152 Cod penal, deoarece infracțiunea absorbantă trebuie să prevadă o pedeapsă mai aspră decât infracțiunea absorbită.

Totodată, a fost respinsă poziția acuzatorului de stat expusă în cererea de apel precum că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată, cu certitudine s-a constatat că fapta încriminată lui Munteanu Nicolai, corect a fost încadrată în baza art.287 alin.(1) și 152 alin.(1) Cod penal, inclusiv vinovăția ultimului pe deplin a fost dovedită în cadrul ședinței de judecată, prin declarațiile părții vătămate, a martorilor oculari și a raportului de expertiză medico-legală nr. 181D din 24.10.2017.

Or, aceleași acțiuni violente ale inculpatului au stat la baza calificării faptei conform art.152 al.(1) și art.287 alin.(1) Cod penal, iar în concluzie fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare prima dată în contextul infracțiunii prevăzute de art.152 Cod Penal; a doua oară ca expresie a infracțiunii de huliganism prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal.

Instanța a considerat că vina lui Munteanu Nicolai, în comiterea contravenției prevăzute la art.354 Cod Contravențional, a fost demonstrată prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată, obținute prin intermediul mijloacelor de probă și procedee probatorii, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor și raportul de examinare medico-legală.

Potrivit art.30 alin.(1) Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională. Conform alin.(2) (*în vigoare la momentul comiterii faptei 27.08.2017*), termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale era de 1 an, iar conform alin.(3), termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.

Din materialele dosarului reiese cu certitudine că contravenția a fost comisă de către Munteanu Nicolai la 27.08.2017, în jurul orei 16.00, astfel, instanța de apel, a considerat necesar a înceta procesul în conformitate cu art. 441 alin.(1) lit. b) Cod contravențional din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspunderea contravențională care este de un an.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică că:

- instanța de apel eronat a conchis că acțiunile inculpatului nu se regăsesc în conjunctura infracțiunii de huliganism prevăzut de art. 287 alin. (1) Cod penal, or, instanța urma să motiveze concluzia de reîncadrare a acțiunilor în baza art. 354 Cod contravențional, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate;

- faptele descrise în actul de învinuire intră în conceptul de huliganism, folosit de legiuitor în art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatul a încălcat grosolan ordinea publică, acțiuni care au fost însoțite de violență asupra persoanei, ceea ce constituie latura obiectivă a componenței de infracțiune;

- la adoptarea deciziei de reîncadrare a acțiunilor inculpatului de la art. 287 alin. (1) Cod penal la art. 354 Cod contravențional, nu s-a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către procuror, astfel încât concluzia instanței este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat se constată că, procurorul critică decizia sub aspectul pct.6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt și de drept, astfel încât faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Cu toate acestea, se constată că în textul recursului se aduc argumente care se încadrează doar în pct. 12), astfel încât instanța de recurs se va expune punctat, în continuare, doar asupra acestei preținse erori.

În esență, acuzatorul invocă că instanța de fond și cea de apel nu au apreciat la justa valoare probele administrate în cauza deferită judecării, ajungând neîntemeiat la concluzia privind încetarea procesului penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, recunoscându-l vinovat pe Munteanu Nicolai de comiterea contravenției prevăzute la

art. 354 Cod contravențional.

Verificând materialele dosarului în raport cu criticele recurentului, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind menținerea soluției instanței de fond, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1 din prezenta decizie.

Deci, făcând o analiză minuțioasă a materialelor cauzei, Colegiul penal constată că alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor inculpatului este vădit nefondată, iar instanța de apel, de altfel și cea de fond, corect și-au motivat soluția de respingere a argumentelor invocate de procuror în acest sens. Or, din toate probele examinate și cercetate de către prima instanță și instanța de apel s-a constatat indubitabil că inculpatul a săvârșit huliganismul nu prea grav.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acușării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Munteanu Nicolai, de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, să fie una legală și întemeiată.

Or, acțiunile violente ale inculpatului incriminate prin rechizitoriu au stat la baza calificării faptei conform art.152 al.(1) și art.287 alin.(1) Cod penal, iar în concluzie fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare prima dată în contextul infracțiunii prevăzute de art.152 Cod penal, a doua oară ca expresie a infracțiunii de huliganism prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal.

Concomitent, Colegiul reține că, în cazul în care violența aplicată de către făptuitor în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice se exprimă sub forma vătămării medii, calificarea se va face potrivit art.152 Cod penal, învinuire ce și a fost înaintată inculpatului și art.354 Cod contravențional. Potrivit regulii absorbției, infracțiunea de huliganism nu poate absorbi infracțiunea prevăzută de art.152 Cod penal, deoarece infracțiunea absorbată trebuie să prevadă o pedeapsă mai aspră decât infracțiunea absorbită.

Astfel, în opinia Colegiului penal criticele recurentului referitor la stabilirea eronată a circumstanțelor de fapt privind aprecierea greșită a probelor care de fapt dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate prin actul de sesizare a instanței, nu este incident în cazul supus judecării, din motivul că instanța de fond, cât și cea de apel au făcut o analiză completă a tuturor probelor administrate în toate fazele procesului

penal, stabilind corect nevinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal mai reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și de apel și, cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare, le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârilor atacate, nu s-au stabilit.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind argumentată și întemeiată.

În virtutea considerentelor expuse constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel în privința inculpatului Munteanu Nicolai, nefiind identificate de instanța de recurs prezența erorilor judiciare prevăzute de pct. 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către procuror.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui Munteanu Nicolai, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 26 aprilie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun